

HODOWLA POMERANIANÓW O UMASZCZENIU MERLE

(Cześć druga)¹

Merle - odpowiedzialna hodowla dla jakości.

Kontrowersyjny kolor „blue merle” to oszołamiająca mieszanka czerni i szarości, które dosłownie mienia się w świetle słonecznym. Kolor ten jest coraz bardziej popularny w hodowli pomeraniana. Istnieje kilka zasad, które należy przestrzegać jeśli chce się hodować psy w tym kolorze. Ponieważ umaszczenie merle jest umaszczeniem dominującym w porównaniu do innych egzotycznych kolorów, łatwiej się z nim pracuje i wymaga ono mniejszej ilości psów, aby wyhodować „merlaka”².

Definiowanie kolorów

Zacznijmy od zdefiniowania koloru merle. Gen merle „rozmywa” kolor bazowy umaszczenia psa w sposób losowy z nielicznymi wyjątkami. Działa przede wszystkim na czarne lub brązowe włosy i tworzy łaty, intensywne zaznaczenie lub wręcz miesza znaczenia, czyli rozmywa podstawowy – bazowy kolor psa.

Blue merle - to umaszczenie jest w rzeczywistości umaszczeniem czarnym lub czarnym podpalanym z genem rozmycia działającym na czarne obszary sierści. Pigment będzie czarny. Oko/oczy mogą być niebieskie, lub mogą mieć niebieskie plamki lub mogą być też koloru brązowego.

Czerwony, wątrobiany (czerwonobrazowy) lub brązowy merle - To jest pies o umaszczeniu brązowym z działającym genem rozmycia. Pies w takim umaszczeniu będzie miał nos brązowy i zarówno pigment (kolor bazowy) i wzór merle będzie brązowy i srebrzysto - brązowy. Oko/oczy mogą być niebieskie, mogą mieć niebieskie plamki lub mogą być nawet brązowe.

Sable Merle - to pies o umaszczeniu sobolowym z „rozmycie” działającym wyłącznie na czarne włosy. U psa mocno sobolowego charakterystyczny „wzór” merle będzie lepiej widoczny, natomiast u psów delikatnie sobolowych rozróżnienie „wzoru” merle może być niezauważalne. Wzór merle po urodzeniu jest jasny i może wyblaknąć w ciągu kilku tygodni. Doświadczeni hodowcy mogą rozpoznać charakterystyczny kolor „szampana” u sobolowego psa z wzorem merle. Pigment (kolor bazowy) psa będzie czarny. Oko/oczy mogą być niebieskie, lub mogą mieć niebieskie plamki lub mogą być brązowe.

Mutacje- gen merle „rozjaśnia” tylko włos koloru czarnego i brązowego za każdym razem kiedy się pojawi u takich umaszczeń jak:

- czarne,
- czarne podpalane,

---

¹ Tłumaczenie artykułu autorstwa Alane Levinsohn

² Skrót myślowy tłumaczki dla określenia psów o umaszczeniu merle.

- czekoladowe (brązowe) podpalane,
- błękitne (czyli rozjaśniony czarny)
- błękitne podpalany
- rozjaśniony brązowy czyli: płowy, bobrzy (różne odcienie brązowego) , izabelowaty (złotawo – czerwony)
- sobolowe,
- pręgowane.

Umaszczenie merle może wystąpić również u psów o umaszczeniu parti (laciata) – ale wyłącznie w zakresie koloru łat , a nie na białym włosie.

Inne kolory (czerwony, pomarańczowy, kremowy) wykazują niewielkie efekty wizualne umaszczenia merle. Ale i u takich umaszczeń pojawienie się „wzoru merle” powoduje, że oko/oczy mogą być niebieskie, lub mogą mieć mają niebieskie plamki lub psy mogą mieć brązowe oczy.

Rozwój trwałego programu hodowli

W celu rozwijania hodowli pomeranianów o umaszczeniu merle należy rozpocząć hodowlę od wybitnych czarnych osobników. U obecnie hodowanych ”merlaków” brakuje „typu” (cech charakterystycznych pomeraniana.) Również oparcie się na czarnych – podpalanych pomeranianach da dobre blue merle (błękitne merle)

Jeśli interesują was w brązowe lub czerwone (rude) „merlaki”, należy rozpocząć od pomeranianów mocno brązowych. Użycie w hodowli pomeranianów sobolowych lub pomarańczowych może (ale nie musi) dać błękitne „merlaki” (blue merle), jednak jest to mniej prawdopodobne, niż przy użyciu czarnego, czarnego - podpalanego lub brązowego pomeraniana.

Gen Merle jest genem dominującym. Oznacza to, że tylko jeden „rodzic” o umaszczeniu merle wystarczy, aby otrzymać szczenięta w umaszczeniu merle. Statystycznie 50% potomstwa będzie Merle. Dlatego dla zwiększenia swoich szans na kolor merle używa się w hodowli pomeranianów osobników czarnych, B & T i „czekoladek”.

Kolor

Obecnie większość pomeranianów o umaszczeniu merle ma nieco rdzawy kolor sierści, który to właśnie kolor należy poprawić. „Idealne” umaszczenie merle to optymalnie czysty kolor błękitny (blue), jasny niebieski na czarnym kolorze bazowym.

Pojawienie się rdzawego koloru może być wywołane faktem, że kolor bazowy futra był rudy ewentualnie czarny.

Najlepszym sposobem na szybkie „poprawienie” koloru jest wykorzystanie błękitnego / czarnego psa. Dlatego należy dokonać selekcji pod względem „czystego” koloru (prawidłowego odcienia), ale nie należy zapominać, że osobnik taki powinien być wybitnym przedstawicielem rasy jeżeli chodzi o cechy charakterystyczne. Kolor można poprawić już w pierwszym pokoleniu, natomiast na poprawę „typu” trzeba poczekać kilka pokoleń.

Czego warto unikać

W hodowli Merle należy unikać krycia „merlakami” białych i kremowych pomeranianów. Wielu hodowców uważa, że przy wykorzystaniu białych czy kremowych pomeranianów można „oczyszczyć” kolor z rdzawego nalotu lub rozjaśnić kolor, ale wcale tak nie jest. Pamiętać przede wszystkim należy, że trudno ocenić czy potomstwo urodzone z takiego skojarzenia, jeśli ma jasne umaszczenie jest „merle”, chyba, że szczenię takie ma niebieskie oczy (oko). W tym momencie, bez badań DNA nie mamy możliwości się tego dowiedzieć, więc szczenięta takie powinny być wykastrowane i sprzedane jako tzw. „pieski do kochania” (pety).

W hodowli należy również unikać krzyżowania pomeranianów pręgowanych (brindle) i Merle. Łączenie pomeranianów pręgowanych z merle nie pozwoli bowiem prawidłowo ocenić, czy szczenię jest umaszczenia pręgowanego czy merle. „Wzór” merle jest przypadkowy i rozróżnienie jest to o tyle trudne, że umaszczenie merle będzie widoczne jedynie na obszarach gdzie występują „paskach/ pręgi”, a nie na całym włosie. Dodatkowo, jeżeli umaszczenie merle będzie lekko rdzawe, wówczas może wywołać złudzenie, iż jest to umaszczenie brindle (pręgowane), a nie merle.

Przede wszystkim w hodowli należy unikać łączenia dwóch merle. W ten sposób można bowiem uniknąć wszystkich potencjalnych problemów zdrowotnych jakie pojawiają się przy tym umaszczeniu. Jeśli dwa Merle są łączone ze sobą istnieje duże prawdopodobieństwo, że narodzone potomstwo będzie głuche lub będzie miało wadę wzroku. Tzw. „Podwójne Merle” w umaszczeniach parti (laciących) są problemem ponieważ zwiększa się w ten sposób ilość bieli u potomstwa. Zwiększenie ilości białego cętkowania czy latek może prowadzić do głuchoty więc powinno się tego unikać. Wybitni genetycy zalecają unikania w hodowli pomeranianów o umaszczeniu merle psów, które mają więcej białych znaczeń niż tzw. umaszczenie irlandzkie. (tj. na pełne znaczenia irlandzkie składają się: biała strzałka na głowie, biały kołnierz, biały brzuch, białe końce łap - przy czym przednie łapy często są białe w całości - i biały koniec ogona.)

Pozorny / krypto „merlak”

„Pozorn” lub „krypto-merlak” to taki pies, który wydaje się być innego koloru, ale daje potomstwo jak Merle. Należy pamiętać, że nawet jeśli jest najmniejszy ślad umaszczenia merle to taki pies JEST Merlakiem i będzie dawał potomstwo o umaszczeniu merle. Dlatego potomstwo po pomeranianie o umaszczeniu merle należy bardzo skrupulatnie oglądać, aby odróżnić merle od innych umaszczeń. U psów białych czy kremowych „wzór” merle jest bardzo mało widoczny, o ile w ogóle możliwy do zauważenia. Dlatego pamiętać należy, że gen merle

działa wyłącznie na włosy czarne lub brązowe, na włosach innego koloru wzór ten może być niedostrzegalny i takie psy powinno się sterylizować i nie używać do dalszej hodowli.

Wzory i kolory merle

Wzór merle to losowy „rzucik” i nie ma dwóch psów o umaszczeniu merle u których wzór merle by się powtórzył. (Tak jak płatki śniegu) Jednak istnieją pewne reguły i zasady dominacji. Po krotce pozwolę sobie te zasady omówić.

Umaszczenie blue merle ma wiele odcieni szarości, od głębokiego niemal czarnego koloru przez blady szary do prawie białego. Jesteśmy w stanie dostrzec okiem umaszczenie merle jeżeli jest ono w kolorze odróżnialnym dla oka. Większość merle-pomeranianów ma odcień głębokiej szarości lub zardzewiałej szarości. Zgodnie z zasadami dominacji opisanymi przez Cheryl Anderson w *Theories of Coat and Pattern Dominance in Shelties - Notes on Blue Merle, Dilute and White Factor* - kolory układają się od najbardziej dominującego do najmniej dominującego.

Pigeon Blue: („gołębi” niebieski) – to głęboki odcień szarości porównywalny do koloru stalowego

Pewter blue: („cynowo” niebieski) - głęboka barwa szarości, która może mieć odcień brązowawy

Powder Blue: chłodny niebieski,

Silver: (srebrny) kolor jasnoszary bez niebieskich nalotów

Dilute: kolor szary jest rozjaśniony niemalże do koloru białego.

W rasach, gdzie najczęściej występuje kolor merle umaszczenie w odcieniach Powder blue i Silver jest najbardziej pożądane.

Przyszłość

Aktualnie są wykonywane badania genetyczne (DNA) aby zlokalizować gen merle. Zlokalizowanie genu merle pozwala odróżnić pomeraniany merle od innych. Badanie takie jest nieocenione bowiem od razu daje odpowiedź, czy pies jest krypto-merle czy nie. Jeżeli nie mamy pewności czy dany pies jest merle wówczas nie powinien on być używany w hodowli. Umaszczenie merle choć jest kontrowersyjne należałoby utrzymać. W hodowli „na kolor” każde umaszczenie stanowi wyzwanie i ten kolor nie jest wyjątkiem. Jeżeli rozpocznie się hodowle od psów doskonałych jakościowo, co do których nie będziemy mieli wątpliwości czy jest krypto-merle nie będziemy musieli długo czekać, aby wyjść na ring z wyhodowanym pięknym „merle-pomeranianem. „